

Warszawa, dn. 17 lipca 2020 r.

Koalicja Ratujmy Rzeki
koalicja@ratujmyrzeki.pl

<http://www.ratujmyrzeki.pl/>

Sz. Pan
Mateusz Morawiecki
Prezes Rady Ministrów
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

List otwarty
STOP dla wydawania środków publicznych oraz pożyczki Banku Światowego
na szkodliwe inwestycje na rzekach

Szanowny Panie Premierze,

Koalicja Ratujmy Rzeki od momentu powstania apeluje o zmianę strategii dotyczącej inwestycji na rzekach. Dziś zwracamy się do Pana Premiera o zaprzestanie trwonienia pieniędzy polskich podatników i zaciągania miliardowych pożyczek w ramach programu Banku Światowego na prace polegające na użegłownieniu między innymi rzeki Odry pod pretekstem ochrony przeciwpowodziowej. Naszym zdaniem, obecnie realizowane przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie (PGW WP) inwestycje hydrotechniczne na Odrze są nieefektywne ekonomicznie, szkodliwe dla ludzi i środowiska i mogą przynieść odwrotny skutek od deklarowanego. Wspólnie przygotowane przez polskie i niemieckie organizacje eksperckie opracowania wskazują, że planowane przedsięwzięcia **przyczynią się do zwiększenia ryzyka powodziowego na Odrze granicznej.**

Na podstawie solidnych przesłanek naukowych kwestionujemy potrzebę realizowanych przez PGW WP działań w dorzeczu Odry, takich jak bagrowanie przekopu Klucz-Ustowo, pogłębianie Jeziora Dąbie, przebudowa mostów, odbudowa i remont ostróg na Odrze, a także budowa czterech suchych zbiorników w Kotlinie Kłodzkiej.

Te ostatnie z wymienionych inwestycji były przez ekspertów KRR analizowane, a nasze stanowisko przyczyniło się do wycofania się rządu i Wód Polskich z realizacji planów budowy kolejnych ośmiu zbiorników suchych na tym obszarze. Otrzymaliśmy od Wód Polskich do dziś niezrealizowaną obietnicę przygotowania wspólnego, z udziałem strony społecznej, nowego planu ochrony przeciwpowodziowej dla Kotliny Kłodzkiej.

Podsumowując, znaczenie przeciwpowodziowe wszystkich ww. kosztownych przedsięwzięć jest marginalne, a niekiedy wręcz zwiększają one ryzyko wystąpienia powodzi, ale także i suszy! Tym samym planowane i realizowane na Odrze inwestycje, mające służyć ochronie przeciwpowodziowej i interesowi publicznemu w popartej ekspertyzami opinii Koalicji nie spełnią zakładanego celu, a ich realizacja będzie marnotrawstwem środków publicznych.

Program przeciwpowodziowy Banku Światowego na Odrze (jako część Programu Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry i Wisły) opiewa na 760 mln Euro. Kontrakty na 4 zbiorniki suche, które mają marginalne znaczenie przeciwpowodziowe dla Kotliny Kłodzkiej (więcej w Uwagach KRR z marca 2019), już angażują 590 mln zł.

Nieracjonalne działania Państwa i związane z nimi wielkie zaangażowanie środków finansowych nie powinny mieć miejsca nigdy, a już szczególnie, gdy kraj i Europa wchodzi w recesję spowodowaną pandemią COVID-19. Skutki jej są coraz bardziej odczuwalne dla gospodarki Polski, należy więc szczególnie racjonalnie gospodarować naszym narodowym kapitałem - teraz i w przyszłości, gdy będziemy musieli spłacać pożyczkę BŚ.

Poniżej przedstawiamy listę pozycji z programu Banku Światowego realizowanego obecnie przez PGW Wody Polskie, które nie poprawiają bezpieczeństwa powodziowego, więc nie powinny być finansowane ze środków POPDOiW:

Zadanie 1B.2 Prace modernizacyjne na Odrze granicznej

Zadanie 1B.3/1	Etap I – Budowa bazy postojowo-cumowniczej dla lodolamaczy
Zadanie 1B.3/2	Etap II – Budowa infrastruktury postojowo – cumowniczej na Odrze dolnej i granicznej oraz nowe oznakowanie szlaku żeglugowego
Zadanie 1B.4/1	Poprawa przepływu wód powodziowych w okresie zimowym z Jeziora Dąbie
Zadanie 1B.4/2	Bagrowanie przekopu Klucz-Ustowo
Zadanie 1B.5/1	Przebudowa mostu w celu zapewnienia minimalnego prześwitu - most kolejowy w km 733,7 rzeki Regalicy w Szczecinie
Zadanie 1B.5/2	Przebudowa mostu w celu zapewnienia minimalnego prześwitu - most drogowy w km 2,45 rz. Warty w Kostrzynie nad Odrą
Zadanie 1B.5/3	Przebudowa mostu w celu zapewnienia minimalnego prześwitu - most kolejowy w km 615,1 rzeki Odry w Kostrzynie nad Odrą
Zadanie 1B.1/1a	przystosowanie do III klasy drogi wodnej, na odcinku od miejscowości Ścinawa do ujścia Nisy Łużyckiej – Etap II
Zadanie 2A i 2B	Ochrona przed powodzią Kotliny Kłodzkiej

Odpowiedzialność za środki podatników, budżet Państwa oraz sensowność ponoszonych przez Polskę wydatków każe nam zaapelować do Pana Premiera o wstrzymanie powyższych inwestycji oraz zawieszenie i renegocjację umowy z Bankiem Światowym w tym zakresie. Zaoszczędzone środki należy przeznaczyć na pilniejsze potrzeby jak na przykład zwiększanie naturalnej retencji wody w odpowiedzi na katastrofę klimatyczną.

Z wyrazami poważania
/W imieniu Koalicji Ratujmy Rzeki/

Fundacja Greenmind – Jacek Engel, Prezes Zarządu

Fundacja WWF Polska – Piotr Nieznański, Dyrektor ds. Polityki Środowiskowej

Sekcja Przyjaciół Raby Koła Raba Polskiego Związku Wędkarskiego – Paweł Augustynek Halny, Przewodniczący

Stowarzyszenie Ekologiczne EKO-UNIA – Radosław Gawlik, Prezes

Stowarzyszenie Ekologiczno-Kulturalne Klub Gaja – Jacek Bożek, Prezes

Towarzystwo na rzecz Ziemi – Karol Ciężak, Członek Zarządu

Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć – Izabela Zygmunt, Specjalistka ds. transformacji energetycznej

---

Koalicja Ratujmy Rzeki powstała w 2016 roku jako platforma współpracy organizacji społecznych, grup nieformalnych i osób, w tym ekspertów i naukowców na rzecz ochrony rzek i ich walorów przyrodniczych, naturalnej retencji, szerokiej skali renaturyzacji cieków, ochrony i przywracania ciągłości ekologicznej rzek, dostosowania planów rozwoju sektorów gospodarki (w tym żeglugi) do rzek. Obecnie (26 maja 2020) do KRR należy 48 organizacji oraz 35 osób i przedstawicieli grup nieformalnych (<http://www.ratujmyrzeki.pl/o-koalicji/koalicjanci>).